

Nr 1291

Av herrar **Magnusson** i Borås och **Lothigius**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 143, med förslag till lag angående ändring i lagen den 31 mars 1955 (nr 183) om bankrörelse, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1021 i Första kammaren)

Bankerna har länge genom närstående bolag indirekt medverkat till kreditgivning av olika slag vid sidan av den egna rörelsen. De äldsta exemplen på detta är de bankägda hypoteksbolag som spelat och spelar en stor roll för bostadssektorns försörjning med långa krediter. Sedermera har liknande bolag bildats för att tillgodose andra lång- eller medelfristiga kreditbehov. I dag finns sådana bolag för kreditgivning till bl. a. kommunerna, exporten, skeppsfarten och småindustrin. I de flesta av dem förekommer, jämte bankintressen, även statligt eller kommunalt delägarskap.

Under de allra senaste åren har affärsbankerna också börjat bilda dotterbolag utomlands eller köpa in sig som delägare i utländska bankföretag. Anledningen till detta har främst varit det svenska näringslivets växande behov av kontakter med utländska marknader. I sådana sammanhang har den traditionella metoden att arbeta genom korrespondentbanker ibland visat sig otillräcklig.

För bankernas sidoengagemang i andra kreditföretag har bankspektionen i princip krävt 100-procentig kapitaltäckning. Som motiv för detta har åberopats att bankerna eljest skulle kunna via sidobolag utvidga sin rörelse utan att öka det egna kapitalet. Därigenom skulle kapitaltäckningsprocenten för utlåningen kunna nedgå under vad som förutsatts i gällande banklag.

Enligt de förslag till ny banklagstiftning som framläggas i propositionen 1968:143 skall kapitaltäckningskraven inte längre relateras till rörelsens omfattning utan knytas till de enskilda placeringarna på sådant sätt att de varierar med den risk placeringen ansetts medföra. Placeringarna indelas i fyra riskklasser. I den tredje av dessa, där det krävs 4 procents kapitaltäckning, ingår bl. a. börsnoterade aktier. Andra aktier har hänförs till fjärde riskklassen, där kapitaltäckningskravet satts till 8 procent.

För aktier i sidobolag av den typ vi här åsyftar föreslås emellertid en särregel. Den innebär att det för sådana aktier fortfarande skall krävas 100 procents kapitaltäckning. Regeln skall dock inte vara tillämplig på aktier i bolag där staten är delägare.

I och med att man upplöst sambandet mellan kapitaltäckningskraven och rörelsens omfattning bortfaller enligt vår mening all anledning att sätta sidobolagsaktier

i en särställning. Även för dem bör det avgörande vara vilken risk innehavet medför. Från denna synpunkt är den i propositionen föreslagna specialregeln uppenbarligen alldeles för sträng. Förlustrisken på sidobolagsaktier är säkert oftast betydligt mindre än t. ex. på aktier som bankerna kan bli tvungna att överta för att skydda ett nödlidande engagemang. Det förefaller också svårt att motivera varför undantag från specialregeln gjorts för aktier i sidobolag där staten är delägare. Det kan inte rimligen göras gällande att ett innehav av en aktiepost i ett kreditgivande sidobolag blir mindre riskabelt om även staten är aktieägare i bolaget.

Enligt vår mening bör det vara fullt tillräckligt att aktier i sidobolag hänförs till fjärde riskklassen med krav på 8 procents kapitaltäckning. Vi vill erinra om att förvärv av sådana aktier endast kan ske med särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

- A. att riksdagen vid behandlingen av proposition 143 måtte besluta
  - att från bankbolags, sparbanks och jordbrukskassas eget kapital skall vid beräkning av kapitaltäckning *ej* avräknas det bokförda värdet av vad banken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till annat in- eller utländskt företag som driver någon form av bankverksamhet,
  - att undantag vid beräkning av kapitaltäckning *ej* skall göras för tillgång i företag där staten är delägare;
- B. att utskottet måtte utarbeta förslag till erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 5 november 1968

Tage Magnusson (h)
i Borås

Carl-Wilh. Lothigius (h)